

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Filozofia starożytna/średniowieczna – zagadnienia szczegółowe (w) (Wykład), PG_00150915						
Kierunek studiów	Filozofia (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2024 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2024/2025		
Poziom kształcenia	II stopnia	Grupa zajęć					
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	1	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	1	Liczba punktów ECTS			2.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			egzamin		
Jednostka prowadząca	Wydział Nauk Społecznych -> Instytut Filozofii -> Zakład Historii Filozofii Starożytnej, Średniowiecznej i Now						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr hab. Martyna Koszkało				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu		dr hab. Martyna Koszkało				
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		2.0		18.0	50
Cel przedmiotu	Zapoznanie studenta z problematyką woli w filozofii starożytnej i średniowiecznej.						
Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy		Efekt z przedmiotu		Sposób weryfikacji i oceny efektu		
	[FILOZMU2_U05] Analizuje złożone argumenty filozoficzne, identyfikuje składające się na nie tezy i założenia, ustala zależności logiczne i argumentacyjne między тезami		Analizuje złożone argumenty filozoficzne, identyfikuje składające się na nie tezy i założenia, ustala zależności logiczne i argumentacyjne między тезami w zakresie filozofii starożytnej i średniowiecznej		[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny		
	[FILOZMU2_K01] Zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i posiadanych umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju zawodowego		Zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy		[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny		
	[FILOZMU2_K02] Samodzielnie podejmuje i inicjuje działania profesjonalne; planuje i organizuje ich przebieg		Samodzielnie podejmuje i inicjuje działania profesjonalne; planuje i organizuje ich przebieg dotyczące historii filozofii		[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny		
	[FILOZMU2_W13] Ma gruntowną znajomość metod badawczych i strategii argumentacyjnych wybranej subdyscypliny filozoficznej		Ma gruntowną znajomość metod badawczych i strategii argumentacyjnych w zakresie filozofii starożytnej i średniowiecznej		[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny		
	[FILOZMU2_W03] Zna i rozumie zależności między filozofią i naukami na poziomie umożliwiającym interdyscyplinarną i multidyscyplinarną pracę ze specjalistami z innych dziedzin nauki		Zna i rozumie zależności między filozofią starożytną/średniowieczną i naukami na poziomie umożliwiającym interdyscyplinarną i multidyscyplinarną pracę ze specjalistami z innych dziedzin nauki		[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny		

Treści przedmiotu	<p>A. Problematyka wykładu</p> <p>1. Terminy greckie, łacińskie. Analiza wyrażen używanych na określenie woli w filozofii starożytnej i średniowiecznej. Średniowieczne dyskusje na temat relacji intelekt wola. Typy relacji, typy woluntaryzmu. Typy aktów wolitywnych. Wola a chcenie, wola a uczucia, wola a pragnienia. Wolny wybór.</p> <p>2. Próby wytlumaczenia działania w filozofii starożytnej: Analiza poglądów Sokratesa, Platona, Arystotelesa Stoicy. Plotyn wola a Prajednia.</p> <p>3. Tradycja pozafilozoficzna św. Paweł z Tarsu</p> <p>4. Odkrycie woli. Poglądy św. Augustyna. Części duszy, rozumienie woli jako źródła aktów wolnych. Związek woli ze szczęściem, 2 rodzaje woli.</p> <p>5. św. Anzelm z Cantenbury i jego poglądy dotyczące natury woli.</p> <p>6. św. Tomasz z Akwinu a bł. Jan Duns Szkot. Analiza sposobu działania woli. Rodzaje aktów woli. Związek woli i intelektu w aktach wyboru. Przedmiot właściwy woli. Działanie tych władz: pierwszeństwo woli a pierwszeństwo intelektu. Pierwszeństwo w aspekcie doskonałości i godności: wola czy intelekt? Wolność a konieczność. Typy konieczności. Związek wyboru z prawem naturalnym. Intelektualizm versus woluntaryzm. Wola ludzka a wola Boga.</p>		
Wymagania wstępne i dodatkowe	znajomość historii filozofii starożytnej i średniowiecznej w zakresie studiów I stopnia z filozofii		
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	egzamin pisemny 5 pytań	50.0%	100.0%
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	<p>A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):</p> <p>M. Koszkało, Natura woli. Wolność a konieczność. Stanowisko Jana Dunsza Szkota na tle koncepcji św. Augustyna, św. Anzelm z Canterbury i św. Tomasza z Akwinu, Gdańsk 2019.</p>	

	<p>Uzupełniająca lista lektur</p>	<p>B. Literatura dodatkowa:</p> <p>Arendt H., Wola, Warszawa 1996, ss. 88-211.</p> <p>M. Koszkało, Wszechmoc, w: Przewodnik po filozofii religii. Nurt analityczny, red. J. Salamon, Kraków 2016, s. 37-59. (Współautor: M. Pepliński)</p> <p>M. Koszkało, Wszechmoc, wola Boża i struktura świata. Stanowisko Jana Dunsza Szkota, Filo-Sofija nr 30 (2015/3), s. 81-94.</p> <p>Wojciech Żelaniec, Czy i dlaczego Arystotelejski słaby wola ([akratēs]) nie wybiera? Roczniki Filozoficzne 65 (3) 2017</p> <p>Michał Bizoń, Metateoria historii woli. Rozważania o powstaniu i wczesnym rozwoju pojęcia woli od V wieku przed Chr. do Maksyma Wyznawcy, Roczniki Filozoficzne 65 (3) 2017</p> <p>Jan Kielbasa, Rozum myślący w służbie woli, wola wybierająca pod dyktando rozumu. Kontrowersje wokół podmiotu, przyczyny, warunku ludzkiej wolności w antropologii XII wieku, Roczniki Filozoficzne 65 (3) 2017</p> <p>Monika Michałowska, Akty woli w myśli średniowiecznej od św. Augustyna do Wilhelma z Auxerre, Roczniki Filozoficzne 65 (3) 2017</p> <p>Artykuły dostępne na stronach internetowych czasopism</p> <p>B. Literatura uzupełniająca w j. angielskim:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bourke V., Will in Western Thought, New York 1964. 2. Dillon J., Long A. (eds), The Question of Eclecticism, Berkeley, 1988, ss. 234-59. 3. Dihle A., The Theory of Will in Classical Antiquity, Berkeley, 1982. 4. Ingham, Mary Elizabeth, Ethics and Freedom. An Historical-Critical Investigation of Scotist Ethical Thought, Lanham/New York 1989. 5. Terence Irwin, Who Discovered the Will?, Philosophical Perspectives, vol. 6, Ethics 1992, pp. 45-73. 6. Kent B., Virtues of the Will, Washington, 1995, rozdz. 3, Voluntarism. 7. Honnfelder L., Wood R., Dreyer M. (eds), John Duns Scotus. Metaphysics and Ethics, Leiden 1996. 8. Denis J. M. Bradley, Aquinas On the Twofold Human Good: Reason and Human Happiness in Aquinas's Moral Science, The Catholic University of America Press 1997 9. Ralph McInerney, Ethica Thomistica, The Moral Philosophy of Thomas Aquinas, The Catholic University of America Press 1997. 10. Williams, Thomas, The Unmitigated Scotus, Archiv für Geschichte der Philosophie 80 (1998) 162-181. 11. Dilman I., Free Will: An Historical and Philosophical Introduction, London: Routledge 1999. 12. Pink T., Stone M. W. F., eds., Theories of the Will and Human Action: From the Ancients to the Present Day, London: Routledge 2001. <p>Podstawowe źródła: Arystoteles, Etyka Nikomachejska Augustyn, Pisma filozoficzne Abelard, Etyka czyli poznaj samego siebie Anzelm z Canterbury, De casu diaboli Tomasz z Akwinu, Summa theol. O woli Jan Duns Szkot, Lectura I 39.</p>
	<p>Adresy eZasobów</p>	<p>Adresy na platformie eNauczanie:</p>

Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.